KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA
DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR TURTO NAUDOJIMO

2024 m. gegužės 7 d. Nr. K5-5
Kupiškis

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kupiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje
www.kupiskis.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI 4

SANTRAUKA 5

ĮŽANGA 12

AUDITO REZULTATAI 13

1. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS 13

1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos 13

1.2. Vis dar nepakankama vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas 14

1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos 14

1.4. Savivaldybės turimų paskolų likutis padidėjo 16

2. SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS 17

2.1. Biologinio turto apskaitos trūkumai pradėti šalinti 17

2.2. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita reikšmingai gerėja 18

2.3. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatomi trūkumai 18

2.4. Kultūros vertybių tikroji vertė ženkliai padidėjo 19

2.5 Savivaldybės įstaigų veiklos ataskaitos turi trūkumų 21

3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS 22

3.1. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas vis dar turi trūkumų 22

3.2. Savivaldybės turtui, perduotam naudoti panaudos pagrindais trūksta kontrolės 22

3.3 Trečiojo amžiaus universitetas iš Savivaldybės lėšų pirko garso įrangą, kurios nenaudoja 24

3.4 Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo vis dar neįgyvendintos 25

3.5. Savivaldybė nesiėmė priemonių, kad iš asmenų, dėl kurių veiksmų padaryta žala ir kyla civilinė atsakomybė, regreso tvarka būtų išieškotos lėšos ir taikyta tarnybinė atsakomybė 30

3.6. Planuojant viešuosius pirkimus tam tikriems tiekėjams buvo sudaromos palankesnės sąlygos ir tokiu būdu dirbtinai sumažinama konkurencija 32

3.7. Parama Ukrainai su teisės aktų pažeidimais 35

3.8. Naudojant išmokas Savivaldybės taryboms nariams, nebuvo užtikrintas viešųjų lėšų racionalaus naudojimo ir tausojimo principas 37

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS 39

PRIEDAI 45

1 priedas. Santrumpos ir sąvokos 45

2 priedas. Audito apimtis ir metodai 46

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

87,6 mln. Eur	4,3 mln. Eur	32,4 mln. Eur	32,8 mln. Eur
Savivaldybės turtas	**Savivaldybės paskolų likutis**	**Savivaldybės biudžeto pajamos**	**Savivaldybės biudžeto išlaidos**

25	Subjektų finansinių ataskaitų duomenys konsoliduoti
9 metus iš eilės	Sąlygojame nuomonę dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio
Vis dar	Nepakankamai įregistruojamas biologinis turtas, todėl negalime patvirtinti biologinio turto likučio
1 įstaiga	Nepateikė įstaigos veiklos ataskaitos

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 straipsnio 1 punktu, atlikome Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų metinių finansinių ataskaitų ir 2023 metų metinių Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą bei Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams duomenų tikrumo bei teisingumo vertinimą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Audito apribojimai netaikyti. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio, metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl Savivaldybės veiklos ataskaitos pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (46 psl.).

Kontrolės ir audito tarnyba dėl audito metu nustatytų trūkumų ir pažeidimų 21 Savivaldybės įstaigai pateikė 91 rekomendaciją bei parašė 54 raštus. Audito metu buvo teikiamos ir žodinės rekomendacijos, kurios buvo įgyvendintos audito metu. Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (39 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Dėl Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

1. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais teisingas

2023 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas (1 skyrius, 13 psl.).

2. Vis dar nepakankamas vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas

Kupiškio rajono savivaldybėje Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose vis dar nėra nustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai (1.2 poskyris, 14 psl.).

3. Savivaldybės turimų paskolų likutis padidėjo

Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis ilgalaikių paskolų likutis – 4369,1 tūkst. Eur, palyginti su 2023 m. sausio 1 d., padidėjo 417,8 tūkst. Eur (1.4 poskyris, 16 psl.).

Dėl Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio

4. Biologinio turto apskaitos trūkumai pradėti šalinti

Vykdant Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas, 2023 metais pradėti šalinti trūkumai biologinio turto apskaitos srityje. Palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, biologinio turto vertė padidėjo 179,2 tūkst. Eur (užregistruoti 5 biologinio turto vienetai). Kadangi Savivaldybė neįvertino ir neužregistravo apskaitoje viso biologinio turto, todėl negalime patvirtinti, kad metinių finansinių ataskaitų rinkinyje biologinio turto likutis 2023-12-31 yra teisingas (2.1 poskyris, 17 psl.).

5. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita reikšmingai gerėja

Įvertinus Savivaldybės administracijos veiksmus įgyvendinant ankstesnių metų Savivaldybės kontrolieriaus pateiktas rekomendacijas dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos, nustatyta didelė pažanga finansinėse ataskaitose rodant teisingus duomenis, tačiau vis dar teisiškai neįregistruota 160 km arba 18,24 proc. vietinės reikšmės kelių (2.2 poskyris, 18 psl.).

6. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatomi trūkumai

Nebaigtos statybos sąskaitoje 2023 m. gruodžio 31 d. buvo objektų, kurių statybos darbai baigti ir turtas yra naudojamas. Atlikus esminį turto pagerinimą, nepadidinta atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina ir nebuvo skaičiuotas faktiškai naudojamų objektų nusidėvėjimas. (2.3 poskyris, 18 psl.).

7. Kultūros vertybių tikroji vertė ženkliai padidėjo

Vykdant Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas, Savivaldybės administracija 2023 metais padidino 1 338,89 tūkst. Eur Palėvenės dominikonų vienuolyno kultūros ir kitų vertybių tikrąją vertę. Tačiau nebaigtas Kupiškio etnografijos muziejaus pagrindiniame ir pagalbiniame fonduose esančių muziejinių vertybių vertinimas tikrąja verte (2.4 poskyris, 19 psl.).

Dėl Savivaldybės veiklos ataskaitos

Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaita pateikta 2024 m. gegužės 8 d. nesilaikant Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo (2020 m. spalio 1 d. Nr. XIII-3308) reikalavimų.

8. Savivaldybės įstaigų veiklos ataskaitos turi trūkumų

Kontrolės ir audito tarnybai Kupiškio jaunimo centras nepateikė metinės veiklos ataskaitos. Kupiškio rajono savivaldybės administracija pateikė informaciją tik apie subjekto veiklos tikslų įgyvendinimą. VšĮ Kupiškio ligoninės, VšĮ Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro ir VšĮ Kupiškio r. turizmo ir verslo informacijos centro veiklos ataskaitose nepateikta informacija apie kiekvieno vadovaujamas pareigas einančio asmens atlyginimą per ataskaitinius metus (2.5 poskyris, 21 psl.).

Dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo

9. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas vis dar turi trūkumų

Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras patikėjimo teise valdomas 12,12 kv. m patalpas, esančias Gedimino g. 40, Kupiškio m., 5 metams nuomoja radijo ir televizijos veiklai vykdyti. Tačiau nuomos sutartis 2021-07-30 Nr. NS-7 nebuvo įregistruota Nekilnojamojo turto registre (3.1 poskyris, 22 psl.).

10. Savivaldybės turtui, perduotam naudoti panaudos pagrindais, trūksta kontrolės

Nustatyti 3 atvejai, kai patalpos panaudos pagrindais buvo suteiktos pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas be Savivaldybės tarybos sprendimo. Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos 50 pasirašytų turto panaudos sutarčių, nustatyta, jog nevykdomi Kupiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo reikalavimai. Nesilaikoma Savivaldybės turto panaudos sutarties reikalavimų. Nepakankamai kontroliuojama ar panaudos gavėjai verčiasi veikla, dėl kurios buvo perduotas Savivaldybės turtas. Be Savivaldybės tarybos sprendimo buvo suteiktos patalpos Maltos ordino pagalbos tarnybai (3.2 poskyris, 22 psl.).

11. Trečiojo amžiaus universitetas iš Savivaldybės lėšų pirko garso įrangą, kurios nenaudoja

Iš Savivaldybės biudžeto 2023 metais skirta 5 455 Eur Kupiškio trečiojo amžiaus universiteto veiklai finansuoti, tačiau ši organizacija nevykdė 2023 metais jokios veiklos, numatytos projekto paraiškoje. Kupiškio trečiojo amžiaus universitetas iš Savivaldybės biudžeto lėšų įsigytą vaizdo ir garso įrangą perdavė panaudos pagrindais Kupiškio etnografijos muziejui, kuris į apskaitą neįtraukė minėto materialaus turto (3.3 poskyris, 24 psl.).

12. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo neįgyvendintos

Savivaldybės kontrolierius jau kelintus metus iš eilės konstatuoja, kad Savivaldybės įstaigose kasmet yra neužimtų pareigybių, o sutaupytos darbo užmokesčio lėšos naudojamos priedams ir priemokoms mokėti. Savivaldybės administracijoje 2023 m. gruodžio 31 d. buvo laisvų 15 pareigybių. 2023 metais 35 Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, buvo atlikti neeiliniai tarnybinės veiklos vertinimai ir 34 darbuotojams nustatyti didesni pareiginės algos koeficientai. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius 2023 metais neteisėtai pasirašė 6 terminuotas sutartis su darbuotoju, priimtu dirbti Savivaldybės administracijos teisės skyriuje vargonavimo funkcijoms atlikti (3.4 poskyris, 25 psl.).

13. Savivaldybė nesiėmė priemonių, kad iš asmenų, dėl kurių veiksmų padaryta žala ir kyla civilinė atsakomybė, regreso tvarka būtų išieškotos lėšos ir taikyta tarnybinė atsakomybė

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius 2022 m. spalio 21 d. neteisėtai nutraukė darbo sutartį su Savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vyresniąja specialiste. Buvusio Savivaldybės mero veiksmais 2023 m. gegužės 11 d. neteisėtai nutraukta darbo sutartis su Kupiškio rajono kultūros centro direktore. Savivaldybės biudžetui padaryta žala, nes Panevėžio apylinkės teismo sprendimais priteista išmokėti darbuotojoms kompensacijas ir bylinėjimo išlaidas. Savivaldybės administracija ir Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros centras nesiėmė jokių veiksmų dėl 2023 metais 2 teismų sprendimų bei netaikė regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisės į žalą padariusius buvusius Savivaldybės merą ir Savivaldybės administracijos direktorių, siekiant išieškoti Savivaldybės biudžetui padarytą žalą - 51 042,59 Eur. Savivaldybės administracijos darbuotojams už pažeidimus nebuvo taikyta tarnybinė atsakomybė (3.5 poskyris, 30 psl.).

14. Planuojant viešuosius pirkimus tam tikriems tiekėjams buvo sudaromos palankesnės sąlygos ir tokiu būdu dirbtinai sumažinama konkurencija

Savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyrius nesilaikė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio reikalavimų, nes neužtikrino, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai (3.6 poskyris, 32 psl.).

15. Parama Ukrainai su teisės aktų pažeidimais

Savivaldybės administracija 2023 m. vasario 16 d. Kupiškio r. savivaldybės kultūros centro vitražų salėje organizavo viešą aukcioną (be jokio teisinio pagrindo) ir koncertą, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti. Renginių metu surinktos lėšos nebuvo įtrauktos į grynųjų pinigų registrą ir įneštos į Savivaldybės administracijos banko sąskaitą. 2023 m. spalio 26 d. Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka koncerto, kurio neorganizavo, metu neteisėtai rinko lėšas paramai ir jas įtraukė į įstaigos apskaitą (3.7 poskyris, 35 psl.).

16. Naudojant išmokas Savivaldybės tarybos nariams, nebuvo užtikrintas viešųjų lėšų racionalaus naudojimo ir tausojimo principas

Dėl nepakankamo išmokų, skirtų savivaldybės tarybos narių veiklai, naudojimo ir atsiskaitymo teisinio reglamentavimo, dėl atsiskaitymo už gautų išmokų panaudojimą metu neįvertintos galimos apgaulės rizikos, 2019–2023 m. savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiu kompensuota 995,8. Eur galimai su tarybos nario veikla nesusijusių arba tarybos nario faktiškai nepatirtų išlaidų suma. Į Savivaldybės biudžetą negrąžintos sumos dydis 789,53 Eur (3.8 poskyris, 37 psl.).

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai:

1. Įvertinti ir užregistruoti buhalterinėje apskaitoje biologinį turtą teisės aktų nustatyta tvarka (4 – pagrindinis audito rezultatas).
2. Atlikti kelių ir gatvių kadastrinius matavimus ir įtraukti į apskaitą (5 – pagrindinis audito rezultatas).

3. Nustatyti Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentus (2 – pagrindinis audito rezultatas).

4. Įvertinti nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus, užbaigus darbus ir objektus ir iškelti į kitas turto grupes (6 – pagrindinis audito rezultatas).

5. Užtikrinti, kad planuojant ir vykdant viešuosius pirkimus būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų ir racionaliai naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos (14 – pagrindinis audito rezultatas).

6. Skelbti konkursą Administracijos Centralizuotos vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto pareigybei (12 – pagrindinis audito rezultatas).

7. Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tinkamą išankstinę, einamąją ir paskesnę finansų kontrolę vykdant Savivaldybės administracijos vardu gaunamos paramos priėmimo, apskaitos ir panaudojimo procedūras (15 – pagrindinis audito rezultatas).

8. Užtikrinti, kad Savivaldybės kilnojamasis ir nekilnojamasis materialusis turtas, skirtas humanitarinei pagalbai teikti, būtų neatlygintinai perduodamas kitų valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų nuosavybėn Savivaldybės tarybos sprendimu (15 – pagrindinis audito rezultatas).

9. Užtikrinti, kad Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos būtų pateikiamos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodytais terminais ir parengtos pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus (8 – pagrindinis audito rezultatas).

10. Parengti ir teikti Savivaldybės tarybai tvirtinti projektą dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių negyvenamųjų patalpų, esančių adresu: Vilniaus g. 8, Kupiškis, perdavimo pagal panaudos sutartį neatlygintinai naudotis Maltos ordino pagalbos tarnybos veiklai vykdyti. (10 – pagrindinis audito rezultatas).

11. Skelbti konkursą Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko daugiafunkcio centro direktoriaus pareigybei užimti (12 – pagrindinis audito rezultatas).

Kupiškio etnografijos muziejui

1. Užtikrinti, kad visos muziejinės vertybės būtų įvertintos pagal Muziejinių vertybių (eksponatų) vertinimo metodines rekomendacijas ir rodomos apskaitoje tikrąja verte (7 – pagrindinis audito rezultatas).

2. Ištaisyti 2023 metų apskaitos klaidas Ilgalaikio turto srityje pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus (7 – pagrindinis audito rezultatas).

Viešajai įstaigai Kupiškio r. turizmo ir verslo informacijos centrui

1. Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus (8 – pagrindinis audito rezultatas).

Viešajai įstaigai Kupiškio ligoninė

1. Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus (8 – pagrindinis audito rezultatas).

Viešajai įstaigai Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras

1. Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus (8 – pagrindinis audito rezultatas).

ĮŽANGA

Viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinį, kaip numatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, sudaro veiklos ataskaita, metinės finansinės ataskaitos ir metinės biudžeto vykdymo ataskaitos. Kupiškio rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį rengia Kupiškio rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) ir pagal Kupiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą kartu su Savivaldybės kontrolieriaus išvada teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti.

Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas apjungus 21 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų ir Savivaldybės iždo finansinių ataskaitų rinkinių duomenis - kaip vieno viešojo subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą privalo tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus. Jų grupių metinių finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Metinis Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys rengiamas apjungiant į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir 23 Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Atsižvelgiant į 2023 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas 2023 metų Savivaldybės biudžetas, asignavimai paskirstyti valdytojams.

Savivaldybės Meras, įgyvendindamas Biudžeto sandaros įstatyme numatytus reikalavimus, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, ūkinę ir finansinę veiklą, Savivaldybės turto ir patikėjimo teise perduoto valdyti valstybės turto administravimą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus, ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai.

AUDITO REZULTATAI

1. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ VERTINIMAS

Įvertinę Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinio teisingumą, nustatėme, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka asignavimų valdytojų duomenis, iš kurių jos sudarytos.

1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos

1. Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos, gautos iš valstybės biudžeto, kitos pajamos, kurias sudaro biudžetinių įstaigų įmokos už teikiamas paslaugas bei patalpų nuomą, ir pajamos, gautos už materialiojo ir nematerialiojo turto nuomą.

Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patikslintas pajamų planas, įskaitant dotacijas ir lėšas iš valstybės iždo, įvykdytas 105,5 proc. – gauta 1 683,4 tūkst. eurų pajamų daugiau nei planuota. Mokestinių pajamų planas įvykdytas 111 proc. – gauta 1 817,7 tūkst. eurų daugiau nei planuota. Didžiausią visų Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudaro pajamos iš mokesčių. 2023 metais pajamų iš mokesčių į Savivaldybės biudžetą gauta 1 817,7 tūkst. eurų (11 proc.) daugiau nei planuota. Mokestinėse pajamose didžiausią dalį sudaro gyventojų pajamų mokesčio pajamos. Šio mokesčio gauta 17 187,8 tūkst. eurų, tai 1 692,8 tūkst. eurų (10,9 proc.) daugiau, nei planuota. Turto mokesčių į Savivaldybės biudžetą gauta 1 070,6 tūkst. eurų, planas įvykdytas 111,5 proc. Gauta daugiau nei planuota: žemės mokesčio – 105,9 tūkst. eurų (17,7 proc.), nekilnojamojo turto mokesčio – 5,1 tūkst. eurų (1,5 proc.). Mokesčių už aplinkos teršimą surinkta 14,3 tūkst. eurų daugiau, nei planuota. Dotacijų planuota gauti 12 403,3 tūkst. eurų, gauta 12 288 tūkst. eurų, planas įvykdytas 99,1 proc. Iš valstybės institucijų ir įstaigų gauta 11 103,2 tūkst. eurų dotacijų einamiesiems tikslams, 1 184,8 tūkst. eurų – turtui įsigyti (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Duomenys apie Savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų vykdymą

Pajamų rūšys	Patikslintas planas (tūkst. Eur)	Gauta pajamų (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)	Įvykdymo proc.
Mokesčiai	16492,0	18309,7	+1817,7	111,0
Dotacijos	12403,3	12288,0	-115,3	99,1
Kitos pajamos	1894,0	1873,1	-20,9	98,9

Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	24,0	25,9	+1,9	107,9
Iš viso pajamų	**30813,3**	**32496,7**	**+1683,4**	**105,5**

1.2. Vis dar nepakankamas vietinės rinkliavos už išorinės reklamos įrengimą reglamentavimas

2. Savivaldybės kontrolierius dar 2017 metais audito metu nustatė leidimų išdavimo dėl išorinės reklamos įrengimo Savivaldybės teritorijoje reglamentuojančių norminių aktų trūkumus ir pateikė rekomendacijas jiems šalinti, tačiau Savivaldybės administracija nepašalino visų trūkumų.
3. Reklamos įstatymo 12 straipsnis reglamentuoja išorinės reklamos įrengimo reikalavimus. Šio straipsnio 4 dalis nurodo, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Savivaldybės patvirtintais išorinės reklamos specialiaisiais planais ar bendraisiais teritorijų planavimo dokumentais ir juose nustatytais išorinės reklamos įrengimo reglamentais.
4. ***Kupiškio rajono savivaldybėje Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose vis dar nėra nustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai.***

1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos

5. 2023 metų biudžeto išlaidų planas įvykdytas 97,4 proc., arba 750,2 tūkst. Eur mažiau nei buvo planuota. Lėšos buvo naudojamos užtikrinant pagrindinių funkcijų finansavimą. Biudžeto asignavimų panaudota mažiau nei planuota pagal visas valstybės funkcijas (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Duomenys apie Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto išlaidų įvykdymą pagal valstybės funkcijas

Funkcinės klasifikac. kodas	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	Patikslintas planas (tūkst. Eur)	Įvykdyta (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)	Įvykdymo proc.
1	Bendros valstybės paslaugos	2830,5	2735,3	-95,2	96,6
2	Gynyba	27,3	26,7	-0,6	97,8
3	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	940,1	940,0	-0,1	99,9

4	Ekonomika	2497,9	2461,4	-36,5	98,5
5	Aplinkos apsauga	1806,4	1760,8	-45,6	97,5
6	Būstas ir komunalinis ūkis	877,8	783,0	-94,8	89,2
7	Sveikatos apsauga	240,9	233,1	-7,8	96,8
8	Poilsis, kultūra ir religija	3430,4	3359,3	-71,1	97,9
9	Švietimas	12378,8	12109,7	-269,1	97,8
10	Socialinė apsauga	7962,3	7705,7	-256,6	96,8
	Iš viso asignavimų	32992,4	32115,0	-877,4	97,3
	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	38,3	38,3	0	100,0
	Finansinių įsipareigojimų vykdymas	742,4	740,8	-1,6	99,8
	Iš viso išlaidų	33773,1	32894,1	-879,0	97,4

6. Daugiausia asignavimų nepanaudota Švietimo funkcijai – 269,1 tūkst. eurų skirtų lėšų. Didžiausia dalis šiai funkcijai skirtų asignavimų – 123,2 tūkst. eurų nepanaudota projektui „Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ pastato P. Mažylio g. 16, Kupiškyje, modernizavimas siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą“ finansuoti. Projekto finansavimui gavus Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas (74,6 tūkst. eurų), buvo atstatytos finansavimui panaudotos biudžeto lėšos.
7. 2023 metais socialinės apsaugos funkcijai biudžeto asignavimų panaudota 256,6 tūkst. eurų mažiau nei planuota. Socialinėms pašalpoms ir būsto šildymo, geriamojo vandens ir karšto vandens išlaidų kompensacijoms mokėti nepanaudota 24,8 tūkst. eurų biudžeto lėšų, nes išlaidos apmokėtos iš gautų valstybės biudžeto tikslinių dotacijų. Socialinei paramai mokiniams nepanaudota 10,7 tūkst. eurų dėl sąskaitų apmokėjimo po ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Ataskaitiniu laikotarpiu dėl mažesnio poreikio laidojimo pašalpų išmokėta 14 tūkst. eurų mažiau nei planuota. Nespėta panaudoti 7,8 tūkst. eurų valstybės biudžeto tikslinių dotacijų, skirtų kompleksinėms paslaugoms šeimai organizuoti, nes paslaugos pradėtos teikti rugsėjo mėnesį. Asignavimai darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti sutaupyti dėl darbuotojų laikino nedarbingumo ir neužimtų pareigybių. Kupiškio socialinių paslaugų centras nepanaudojo 53,6 tūkst. gautų pajamų įmokų lėšų, nes dalis lėšų gauta metų pabaigoje, todėl lėšų panaudojimas persikėlė į kitus metus ir dėl faktiškai mažesnių išlaidų nei planuota.
8. Būstui ir komunaliniam ūkiui nepanaudota 94,8 tūkst. eurų. Socialiniams būstams pirkti nepanaudota 74,3 tūkst. eurų skirtų asignavimų, nes, paskelbus būstų pirkimą, negauta pasiūlymų. 5,6 tūkst. eurų asignavimų nepanaudota dėl negautų tikslinių lėšų, skirtų išlaidoms, susijusioms su užsieniečiais, pasitraukusiais iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, kompensuoti. Dalis lėšų nepanaudota socialiniam būstui remontuoti, administruoti, gyvenamųjų vietovių viešajam ūkiui tvarkyti ir prižiūrėti Kupiškio mieste ir rajono seniūnijose dėl mažesnio lėšų poreikio nei planuota.

2023 metais išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms mokėti sudarė 17 034,6 tūkst. eurų, arba 51,8 proc. visų Savivaldybės biudžeto išlaidų. Ataskaitiniais metais iš Savivaldybės biudžeto ilgalaikėms paskoloms grąžinti panaudota 740,8 tūkst. eurų (2,3 proc.) (žr. 3 lentelę).

3 lentelė

Duomenys apie Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto išlaidų įvykdymą pagal ekonominę klasifikaciją

Ekonominės klasifikac. kodas	Išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją	Patvirtinta išlaidų sąmata (tūkst. Eur)	Vykdymas (tūkst. Eur)	Skirtumas (tūkst. Eur)	Lyginam. svoris išlaidose (proc.)
2.1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	17206,7	17034,6	-172,1	51,8
2.2	Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	6913,6	6581,7	-331,9	20,0
2.3	Palūkanos	185,2	180,5	-4,7	0,5
2.4	Subsidijos	81,2	78,5	-2,7	0,2
2.5	Dotacijos	38,4	38,2	-0,2	0,1
2.7	Socialinės išmokos (pašalpos)	4774,2	4703,3	-70,9	14,3
2.8	Kitos išlaidos	604,8	551,8	-53,0	1,7
3.1	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	3188,3	2946,4	-241,9	9,0
	Iš viso asignavimų	32992,4	32115,0	-877,4	97,6
3.2	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	38,3	38,3	0	0,1
3.3	Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos paskolos)	742,4	740,8	-1,6	2,3
	Iš viso išlaidų	33773,1	32894,1	-879,0	100,0

9. Suvedus į apskaitą pajamas, gautas iki 2024 m. sausio 10 d., 2023 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų lėšų likutis sudarė 2 544,8 tūkst. eurų.

1.4. Savivaldybės turimų paskolų likutis padidėjo

10. Savivaldybės biudžeto mokėtinos sumos 2023 m. gruodžio 31 d. – 4 947,1 tūkst. Eur, palyginus su metų pradžia, sumažėjo 130,3 tūkst. Eur.
11. Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis 2023 m. pradžioje – 3 951,3 tūkst. Eur. Savivaldybės turimų paskolų likutis 2023 metais padidėjo 417,8 tūkst. Eur (palyginimui: 2022 metais sumažėjo 108,3tūkst. Eur). Metų pabaigoje ilgalaikių paskolų likutis – 4 369,1 tūkst. Eur. Pagal 2023 metais pasirašytas sutartis dėl 277,7 tūkst. eurų ir 850 tūkst. eurų ilgalaikių paskolų ėmimo paimta 1 110,1 tūkst. Eur (palyginimui: 2022 metais – 537,2 tūkst. Eur).

2. SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

12. Pagal finansų ministro patvirtintą 2023 metų konsolidavimo schemą Kupiškio rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 25 viešojo sektoriaus subjektai. Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2023 m. konsolidavimo schemoje, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS), t. y. 21 biudžetinė įstaiga, 3 viešosios įstaigos, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskirtos prie viešojo sektoriaus subjektų, ir Iždas. Taip pat į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas:
    - 3 uždarųjų akcinių bendrovių, kuriose Savivaldybei priklauso 100 procentų akcijų (UAB „Kupiškio komunalininkas“, UAB „Kupiškio autobusų parkas“ ir UAB „Kupiškio vandenys“);
    - 2 asocijuotų subjektų (AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“).
13. Savivaldybės metinis metinių finansinių ataskaitų rinkinys VSAKIS pateiktas nustatytais terminais – 2024 m. balandžio 20 d. Parengtą 2023 m. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama informacija, tarpusavio sandorių eliminavimą, konsolidavimo įrašus. Pagal Finansų ir biudžeto skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei metinių ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.
14. Savivaldybės 2023 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Tačiau konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi.

2.1. Biologinio turto apskaitos trūkumai pradėti šalinti

15. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktai nurodo, kad savivaldybės organizuoja atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimą, šių sklypų kadastro duomenų nustatymą ir jų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą, organizuoja želdynų ir želdinių, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimą ir apskaitą, teikia ir tvarko želdynų ir želdinių erdvinius duomenis Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje.

16. Dar 2016 metais Savivaldybės kontrolierius nustatė trūkumus biologinio turto apskaitos srityje. 2023 metais trūkumai, vykdant Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas, pradėti šalinti. Palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, biologinio turto vertė padidėjo 179,2 tūkst. Eur. Pagal Savivaldybės mero potvarkiu sudarytos biologinio turto pripažinimo ir vertinimo komisijos pateiktus aktus užregistruoti 5 biologinio turto vienetai, esantys Gedimino g., Kupiškio m., Vienuolyno g., Palėvenės mstl., Beržų g., Salamiesčio mstl., Vabalninko g., Antašavos mstl., Vilties g., Subačiaus m. teritorijose. Tačiau didžioji dalis biologinio turto (parkų, skverų, dendrologinis parkas saloje Uošvės liežuvis) vis dar neįregistruoti apskaitoje.

17. ***Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis B. „Biologinis turtas“ nurodyto 209,71 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 49 079,13 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes Savivaldybė nesivadovavo 16 VSAFAS nuostatomis, neregistravo apskaitoje viso biologinio turto, neįvertino jo pagal VSAFAS reikalavimus ir neatliko inventorizacijos, kaip reglamentuojama LR aplinkos ministro įsakyme.***

2.2. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita reikšmingai gerėja

18. Savivaldybės finansinės būklės ataskaitos 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, A.II.3. „Infrastruktūros statiniai“ likutis - 18 484,79 tūkst. Eur.
19. Įvertinus Savivaldybės administracijos veiksmus, įgyvendinant ankstesnių metų Savivaldybės kontrolieriaus pateiktas rekomendacijas dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos, nustatyta didelė pažanga finansinėse ataskaitose rodant teisingus duomenis. 2023 metais 262 vnt. padidėjo teisiškai įregistruotų Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių skaičius.
20. Vis dar teisiškai neįregistruota 160 km arba 18,24 proc. vietinės reikšmės kelių,
21. ***Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis A.II.3. „Infrastruktūros statiniai“ nurodytos 18 484,79 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 49 079,13 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes Savivaldybė nesivadovavo 12 – VSAFAS nuostatomis vis dar neapskaitė visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių.***

2.3. Nebaigtos statybos apskaitoje vis dar nustatoma trūkumų

22. Nebaigtos statybos sąskaitoje 2023 m. gruodžio 31 d. buvo objektų, kurių statybos darbai baigti, turtas naudojamas (Vandens transporto nuleidimo vietos Suosos ežere įrengimas -33, 9 tūkst. Eur, tilto per Juodupės upę rekonstrukcija Juodpėnų k. - 211, 7 tūkst. Eur)
23. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, atlikus esminį turto pagerinimą, didinama atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina, o nusidėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio turto pagerinimo darbai buvo baigti. Nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų ilgalaikio materialiojo turto grupei priskiriamos visos projektavimo, statybos, konservavimo, montavimo ir kitos panašios išlaidos, padarytos iki ilgalaikio materialiojo turto vienetas bus paruoštas naudoti.
24. Neatlikus užbaigtų ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir esminio pagerinimo darbų išlaidų iškėlimo operacijų iš nebaigtos statybos į pastatų bei infrastruktūros ir kitų statinių ilgalaikio materialiojo turto grupes, nebuvo skaičiuotas faktiškai naudojamų aukščiau minėtų ilgalaikio materialiojo turto vienetų nusidėvėjimas.
25. ***Dėl nebaigtos statybos apskaitos netikslumų Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis pateikto A.II.9. „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ 2 146,21 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 49 079,13 tūkst. Eur likučio teisingumo.***
26. ***Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos dalyje netikslūs nusidėvėjimo sąnaudų ir finansavimo pajamų duomenys, Aiškinamajame rašte – informacija apie ilgalaikio materialiojo turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.***

2.4. Kultūros vertybių tikroji vertė ženkliai padidėjo

27. Pagal 12 VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ 65 punkto nuostatas privaloma patikslinti tikrąją vertę kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas, o tikroji vertė taip pat turi būti koreguojama ataskaitiniu laikotarpiu, jei buvo gauta naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra reikšmingas. Kupiškio rajono savivaldybės įstaigose 2023 metais nebuvo tinkamai patikslinta kultūros vertybių tikroji vertė
28. 2021 metais Savivaldybės kontrolierius nustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybė 2011 metais įgyvendino projektą „Palėvenės buvusio dominikonų vienuolyno ansamblio restauravimo, sutvarkymo ir pritaikymo viešosioms turizmo reikmėms techninio projekto parengimas ir svirno dalies pritaikymas turizmui“. Šio projekto metu investuota daugiau kaip 665 tūkst. Eur. 2016–2018 metais į Palėvenės dominikonų vienuolyno statinių ansamblį bendrai investuota daugiau kaip 792 tūkst. Eur. Didžiąją jų dalį sudarė Europos Sąjungos lėšos (plačiau:

https://sa.lt/palevenes-dominikonu-vienuolyno-ansamblis-kyla-naujam-gyvenimui/). Vykdant Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas, tikroji vertė Palėvenės vienuolyno kultūros ir kitų vertybių vertė 2023 metais buvo padidinta 1 338,89 tūkst. Eur.

29. Muziejus pagrindiniame ir pagalbiniame fonduose iš viso turi 62 620 vnt. muziejinių vertybių, kurių vertė Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (A.II.8 straipsnis Kultūros ir kitos vertybės) yra 48 511,29 Eur. Iš jų:
    - 756 eksponatai (24 426,60 Eur) įvertinti tikrąja verte;
    - 53 795 eksponatų (21 413,93 Eur) vertė turi būti tikslinama.

    Atkreiptinas dėmesys, jog **Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174** (2022 m. birželio 14 d. Nr. 1K-217 įsakymo redakcija) **patvirtintas** 12-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ (toliau - **12 VSAFAS) pakeitimas**, kuriame nustatyta, jog ilgalaikis materialusis turtas, kuris iki šio įsakymo įsigaliojimo dienos buvo užregistruotas apskaitoje simboline verte, įsigaliojus šiam įsakymui įvertinamas tikrąja **verte ne vėliau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d.**

30. Dėl ilgalaikio materialiojo turto grupėms priklausančio turto klaidingos apskaitos Kupiškio etnografijos muziejaus **Finansinės būklės ataskaitoje** pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis **neteisingai pateikta informacija straipsniuose** A.II.7 „Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas” ir V „Kitas ilgalaikis turtas”, nes į A.II.8 straipsnį „Kultūros ir kitos vertybės” neteisingai įtraukti 1 914,85 Eur vertės A. Petrausko muziejaus baldai ir 755,91 Eur vertės moteriškas ir vyriškas tautiniai kostiumai. **Bendra ne į tą apskaitos turto grupę įtraukto ilgalaikio turto vertė – 2 670,76 Eur.**

31. Pagal pateiktą Muziejaus informaciją 2023 metais buvo įvertinti tikrąja verte 1 002 eksponatai (balansinė vertė - 11 199 Eur), tačiau nepatikslinti anksčiau registruoti įrašai apie eksponatų tikrąją vertę ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje. Įsigaliojus jau minėto **12 VSAFAS nuostatoms,** nuo 2010 m. kilnojamosios kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomos tikrąja verte, kuri turi būti **patikslinta kiekvienų finansinių metų pabaigoje** (prieš rengiant finansines ataskaitas).

32. Dėl kultūros ir kitų vertybių apskaitos netikslumų Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis pateikto A.II.8. „Kultūros ir kitos vertybės“ 1631,81 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 49 079,13 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes 53 795 eksponatų tikroji vertė nepadidinta.

33. Dėl materialaus turto apskaitos netikslumų Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis pateikto A.II.7. „Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis

materialusis turtas“ 2917,9 tūkst. Eur, V „Kitas ilgalaikis turtas” 4,55 tūkst. Eur ir D. „Finansavimo sumos“ 49 079,13 tūkst. Eur likučio teisingumo.

2.5. Savivaldybės įstaigų veiklos ataskaitos turi trūkumų.

34. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymas (2020 m. spalio 1 d. Nr. XIII-3308) nustato visuomenei skelbiamų viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinių sudėčiai, finansinėse, biudžeto vykdymo ir veiklos ataskaitose teikiamai informacijai, ataskaitų rinkinių rengimui keliamus reikalavimus ir atsakomybę už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą. Šio įstatymo 11 straipsnyje nurodyti papildomi veiklos ataskaitoms keliami reikalavimai, o priede nurodyta, jog Kontrolės ir audito tarnybai pateikiama: Savivaldybės veiklos ataskaita iki balandžio 20 d., Viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkiniai iki kovo 1 d.

35. Kontrolės ir audito tarnybai Kupiškio jaunimo centras nepateikė metinės veiklos ataskaitos, kurioje pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą. Kadangi už ataskaitos parengimą ir jos pateikimą laiku atsakingas įstaigos vadovas, darytina išvada, kad Kupiškio jaunimo centro darbuotojai, Savivaldybės mero 2022 m. lapkričio 22 d. potvarkiu Nr. MP-120 paskirtai laikinai eiti direktoriaus pareigas, buvo neteisėtai mokama 30 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio priemoka už direktoriaus pareigų vykdymą. Minėtos darbuotojos ligos metu nuo 2024-02-15 iki 2024-03-29 buvo mokama 30 proc. pareiginės algos priemoka Kupiškio jaunimo centro darbuotojai, paskirtai Savivaldybės mero 2024 m. vasario 15 d. potvarkiu Nr. MP-12 laikinai vykdyti direktoriaus pareigas.

36. Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaita pateikta 2024 m. gegužės 8 d. nesilaikant Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo (2020 m. spalio 1 d. Nr. XIII-3308) reikalavimų.

37. Kupiškio rajono savivaldybės administracija pateikė informaciją tik apie subjekto veiklos tikslų įgyvendinimą.

38. VšĮ Kupiškio ligoninės, VšĮ Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro ir VšĮ Kupiškio r. turizmo ir verslo informacijos centro veiklos ataskaitose nepateikta informacija apie kiekvieno vadovaujamas pareigas einančio asmens atlyginimą ataskaitiniais metais (atskirai nurodant premijas, priemokas ir kitokias išmokas).

39. Kupiškio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos veiklos ataskaitoje nepateiktas vadovo pranešimas, skirtas pagrindiniams ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatams, svarbiausiems įvykiams, problemoms ir iššūkiams, su kuriais susidūrė subjektas, spręsdamas iškilusias problemas, ir kitai svarbiai, su subjekto veiklos rezultatais susijusiai informacijai pristatyti.

40. Iš 22 įstaigų pateiktų veiklos ataskaitų tik 6 pateikta kita svarbi informacija, kurią nustatyta pateikti veiklos ataskaitoje pagal subjekto veiklą reglamentuojančius teisės aktus, ir kita svarbi, su subjekto veikla susijusi informacija.

3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

3.1. Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymas vis dar turi trūkumų.

41. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 28 d. sprendimu Nr. TS-188 leista Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centrui organizuoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių ir Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro patikėjimo teise valdomų 12,12 kv. m patalpų (I aukštas, I-9 patalpa), esančių Gedimino g. 40, Kupiškio m., pastato unikalus Nr. 5798-3000-5017, viešą nuomos konkursą. Patalpos nuomojamos radijo ir televizijos veiklai vykdyti, nuomos terminas – 5 metai. Kupiškio rajono savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos tvarkos aprašo, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. TS-121, 48 punkte numatyta, jog „Savivaldybės turto nuomos sutartį nuomininkas privalo savo lėšomis įregistruoti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Savivaldybės turto perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos Nekilnojamojo turto registre". Nuomos sutartis 2021-07-30 Nr. NS-7 nebuvo įregistruota Nekilnojamojo turto registre.

3.2. Savivaldybės turtui perduotam naudoti panaudos pagrindais trūksta kontrolės.

42. Kontrolės ir audito tarnyba audito metu nustatė 3 atvejus, kai patalpos panaudos pagrindais buvo suteiktos pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas be Savivaldybės tarybos sprendimo.

43. Nustatyta, kad 2023 metais biudžetinės įstaigos ir VšĮ, kaip turto panaudos gavėjos, neapdraudė panaudos gavėjo naudai pagal 26 panaudos sutartis gauto turto. Laikotarpiu nuo 2016 m. spalio 28 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. tai sudarė 62 proc. visų galiojančių sutarčių.
44. Audito metu Kultūros centre nustatyta, jog Kultūros centro panaudos sutartis perduoti pagal panaudos sutartį Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centrui neatlygintinai naudotis Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias patalpas, esančias Aukštaičių a. 14, Subačiuje, Kupiškio r., dešimties metų laikotarpiui Sporto centro veiklai vykdyti neatitinka Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo 4 punkto, 6.1 ir 6.2 papunkčių. Sporto centras Nekilnojamojo turto registre Sutartį įregistravo tik audito metu.
45. Audito metu nustatyta, kad 2 biudžetinėse įstaigose nepaskirti atsakingi asmenys už panaudos sutarčių vykdymo kontrolę: Kupiškio socialinių paslaugų centre ir Kupiškio rajono Subačiaus gimnazijoje.
46. Atliekant audito procedūras Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliame daugiafunkciame centre nustatyta, jog pagal panaudos sutartį buvo perduotos Rudilių kaimo bendruomenei neatlygintinai naudotis Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios Kupiškio rajono Rudilių Jono Laužiko pagrindinės mokyklos patikėjimo teise valdomos 9,54 kv. metro bendrojo ploto patalpos. Tačiau pagal pasirašytą panaudos sutartį Rudilių kaimo bendruomenė patalpomis nesinaudojo ir nemokėjo komunalinių mokesčių už panaudai gautą turtą.
47. Audito metu, peržiūrėjus Savivaldybės administracijos 50 pasirašytų turto panaudos sutarčių su panaudos gavėjais nustatyta, jog:
48. Nesilaikoma reikalavimo, kuris nurodo, kad panaudos gavėjas savo lėšomis per 15 dienų nuo sutarties pasirašymo dienos apdraudžia turtą panaudos davėjo naudai nuo žalos. Peržiūrėjus panaudos sutarčių dokumentus, perduotus Kontrolės ir audito tarnybai, nustatyta, jog net 16 bylų (32 proc. visų tikrintų) nepateikti turto draudimo liudijimai/polisai.
49. Nesilaikoma reikalavimo, jog panaudos gavėjas savo lėšomis per 15 dienų nuo sutarties pasirašymo dienos sutartį įregistruoja Nekilnojamojo turto registre. Net 16 panaudos sutarčių įregistruota vėliau nustatyto termino. Pavyzdžiui, panaudos sutartis su Migonių kaimo bendruomene pasirašyta 2021-08-27, tačiau įregistruota tik 2023-10-25 (audito metu), panaudos sutartis su Alizavos bendruomenės centru pasirašyta 2019-11-07, tačiau įregistruota tik 2023-03-08.
50. Nesilaikoma reikalavimo, jog pasibaigus panaudos sutarties galiojimo terminui, iš panaudos gavėjo per 5 dienas nuo sutarties pasibaigimo dienos priimti jam grąžinamą turtą. Panaudos

sutartis su Lietuvos specialiosios kūrybos draugija „Guboja“ baigėsi 2023 m. birželio 6 d., tačiau Savivaldybei patalpos grąžintos 2023-09-27 audito metu.

51. Panaudos sutartis, pasirašyta 2023-01-06 su Kupiškio bitininkų draugija, nutraukta 2023-10-25 pagal draugijos pirmininko 2023-10-19 prašymą. Atkreiptinas dėmesys, jog nesilaikoma Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.642 straipsnio nuostatos, jog „panaudos gavėjas turi teisę bet kada nutraukti ir terminuotą panaudos sutartį, įspėjęs kitą šalį apie numatomą sutarties nutraukimą ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį”. Taip pat 2023-10-16 nutraukta panaudos sutartis su Bakšėnų bendruomene, tačiau prašymas buvo pateiktas tik 2023-10-11.
52. Nesilaikoma reikalavimo, jog „panaudos davėjas privalo kontroliuoti, ar panaudos gavėjas naudoja gautą Savivaldybės turtą pagal paskirtį, ar verčiasi veikla, dėl kurios buvo perduotas Savivaldybės turtas”. Atkreiptinas dėmesys, jog Kupiškio miesto bendruomenei „Kupiškis” 2022-09-01 perduotose patalpose nebevyksta veikla, taip pat organizacija nedalyvauja neformaliojo vaikų bei suaugusiųjų švietimo programose. Savivaldybės tarybos sprendimu yra numatyta, jog tokiu atveju panaudos davėjas privalo nutraukti Savivaldybės turto panaudos sutartį.
53. Audito metu atliekant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto, perduoto Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijai patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti, patikrą, adresu: Vilniaus g. 8, Kupiškis, nustatyta, jog be Savivaldybės tarybos sprendimo buvo suteiktos patalpos Maltos ordino pagalbos tarnybos veiklai vykdyti.

3.3. Trečiojo amžiaus universitetas iš Savivaldybės lėšų pirko garso įrangą, kurios nenaudoja.

54. Iš Savivaldybės biudžeto 2023 metais skirta 15 225 Eur 12 Kupiškio rajono nevyriausybinių organizacijų jų veiklai finansuoti. Komisijos sprendimu 5 organizacijoms skirta tiek lėšų, kiek buvo nurodyta projektų paraiškose. Daugiausiai lėšų skirta Kupiškio trečiojo amžiaus universitetui projekto „Bendrystės erdvė” įgyvendinimui – 5 455 Eur (tai sudarė 35,8 proc. visų Savivaldybės biudžeto skirtų lėšų sumos). Kontrolės ir audito tarnybai pateiktame Komisijos posėdžio 2023 m. kovo 22 d. protokole Nr. 1 nenurodyta, kokiais kriterijais vadovaujantis buvo paskirstytos lėšos.

Audito metu nustatyta, kad Kupiškio trečiojo amžiaus universitetas nevykdė 2023 metais jokios veiklos, numatytos projekto paraiškoje. Tai prieštarauja Biudžeto lėšų naudojimo sutarties 2023-04-17 Nr. B5-210 1.1 papunkčio nuostatai, kurioje numatyta, jog Savivaldybės biudžeto lėšų suma skiriama 2023 metų veiklai vykdyti.

55. Kupiškio trečiojo amžiaus universitetas iš projektų lėšų įsigytą vaizdo ir garso įrangą pagal 2024 m. sausio 2 d. pasirašytą panaudos sutartį perdavė neatlygintinai ir neribotą laiką valdyti Kupiškio etnografijos muziejui. Atkreiptinas dėmesys, kad Kupiškio rajono savivaldybė panaudos pagrindais perduoda nereikalingą turtą. Darytina išvada, kad Trečio amžiaus universitetui ši įranga nereikalinga. Kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai atliko patikrą ir įsitikino, jog perduoti panaudos pagrindais **stacionarus projektorius su lubiniu laikikliu ir stacionarus projektoriaus ekranas yra įmontuoti Kupiškio etnografijos muziejuje.** O **garso ir vaizdo stiprintuvas,** turintis ilgalaikio turto požymių, bei **6 renginių garso kolonėlės yra nenaudojami**, bet **sandėliuojami pagalbinėse patalpose**. **Ši įranga** Kupiškio etnografijos **muziejaus apskaitoje neužregistruota.** Nesivadovaujama 12 VSAFAS 27 punkto nuostata, kuri numato, jog „ne iš viešojo sektoriaus subjekto neatlygintinai gautas arba ne už rinkos vertę perduotas ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas tikrąja verte, kuri gavusio ilgalaikį materialųjį turtą viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje laikoma ilgalaikio materialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina“.
56. Nevyriausybinių organizacijų projektų finansavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis vertinimo komisija (toliau – Komisija), kurios pirmininkas – Savivaldybės tarybos narys S. Dugnas, neteisėtai ir nepagrįstai skyrė finansavimą Trečio amžiaus universitetui turtui įsigyti ir savo veiksmais pažeidė Nevyriausybinių organizacijų projektų finansavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo 10 ir 11 punktuose numatytus reikalavimus, jog Savivaldybės biudžeto lėšos gali būti skiriamos tik tiesiogiai su projekto įgyvendinimu susijusioms prekėms, priemonėms ir paslaugoms įsigyti ir negali būti naudojamos turtui įsigyti. Komisijos pirmininkas Savivaldybės tarybos narys S. Dugnas netinkamai vadovavo Komisijos darbui ir neužtikrino teisėto ir teisingo Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo.

3.4. Rekomendacijos dėl personalo valdymo optimizavimo vis dar neįgyvendintos.

57. Atlikę 2018 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinių, biudžeto ir turto naudojimo auditą, atkreipėme dėmesį, kad įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų – neužimtų pareigybių. Savivaldybės administracija nevykdė Savivaldybės kontrolieriaus pateiktų rekomendacijų.
58. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių Savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina Savivaldybės taryba. Savivaldybės kontrolierius jau kelintus metus iš eilės konstatuoja, kad Savivaldybės įstaigose kasmet yra

neužimtų pareigybių, o sutaupytos darbo užmokesčio lėšos naudojamos priedams ir priemokoms mokėti.

59. 2023 m. pradžioje Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose buvo patvirtintas 1 207,63 etatų skaičius, iš jų 1 127,12 etatai užimti ir 79,01 etatai neužimti (1,5 etatu daugiau nei 2022 metais). 2023 metų pabaigoje Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose buvo patvirtintas 1 195,12 etatų skaičius, iš jų 1 096,35 etatai užimti ir 94,27 etatai neužimti (11,46 etatais daugiau nei 2022 metais). Iš viso metų pabaigoje buvo 15,26 neužimtais etatais daugiau nei metų pradžioje. Tai 55 proc. daugiau nei 2022 metais.

– Daugiausiai neužimtų etatų buvo VšĮ Kupiškio ligoninėje. Metų pabaigoje padaugėjo net 5,48 neužimtais etatais nuo metų pradžioje. Bendrųjų reikalų skyriuje personalo specialisto pareigybė (0,5 etato) neužimta nuo 2016-07-16.

–Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje 2023 m. patvirtintų etatų skaičius padidėjo 8 etatais. 2023 m. pradžioje buvo neužimti 7 etatai, o metų pabaigoje - 15. Nuo 2017-11-30 neužimtas Centralizuoto vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto 1 etatas, nuo 2021-03-03 neužimtas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus 1 etatas, nuo 2022-12-20 neužimtas Savivaldybės gydytojo 1 etatas.

–Kupiškio socialinių paslaugų centre 2023 metų pabaigoje buvo neužimti 10,18 etatai. Tai 2,57 etatais mažiau nei 2022 metų pabaigoje.

–Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelyje darželyje nuo 2021-09-01 neužimta 0,25 logopedo etato dalis.

–Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnyboje nuo 2020 m. neužimtas psichologo etatas, nes tarnyboje gali dirbti psichologas, įgijęs magistro laipsnį ir turintis licencijas vertinimo metodikoms.

–Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliame daugiafunkciame centre nuo 2017-01-03 neužimtas direktoriaus etatas, vadovauja laikinai einantis direktoriaus pareigas veiklų koordinatorius.

–Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centre nuo 2022-09-01 neužimta sporto instruktoriaus 0,75 etato dalis.

–Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose visus metus neužimtas socialinio darbuotojo 1,5 etato.

–Kupiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje nuo 2021-12-31 neužimta skyriaus vedėjo 0,75 etato dalis.

60. LR viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 5 dalis nurodė, kad centralizuoto vidaus audito tarnybas sudaro ne mažiau kaip 2 pareigybės. Tarnybai vadovauja vedėjas. Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje nuo 2017 metų neužimta Centralizuotos vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto pareigybė. 2023 metais nebuvo skelbtas nė vienas konkursas šiai pareigybei užimti.

61. Audito metu nustatyta, kad VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centro direktorė E. Brinkaitė 2023 m. gegužės 30 d. ir 2023 m. birželio 20 d. bei VšĮ Kupiškio ligoninės direktorius J. Panka 2023 m. spalio 27 d. pateikė Savivaldybės merui prašymus dėl neterminuoto nuotolinio darbo, nurodydami, jog „savo darbo dienas skirstys patys pagal tarnybinį būtinumą“. Atkreiptinas dėmesys, jog minėtų įstaigų vadovams Savivaldybės

mero potvarkiu nebuvo patvirtintas atskiras darbo grafikas, todėl jie privalėjo laikytis Kupiškio rajono savivaldybės institucijų ir įstaigų vadovų darbo tvarkos taisyklėse nustatyto darbo ir poilsio laiko bei palikti įstaigą tik po gauto Savivaldybės mero leidimo, prieš tai nurodant išvykimo tikslą ir trukmę. Kadangi ant VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centro direktorės E. Brinkaitės pateiktų prašymų yra Savivaldybės mero pareigas laikinai einančio Savivaldybės tarybos nario V. Umbros sutikimo žyma, todėl vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio 3 dalies nuostata, įstaigos vadovė turėjo atsiskaityti už atliktą darbą, pateikdama informaciją apie vykdytas nuotoliniu būdu priskirtas darbo funkcijas. VšĮ Kupiškio ligoninės direktorius J. Panka dirbo nuotoliniu būdu be Savivaldybės mero leidimo.

62. Atliekant audito procedūras darbo užmokesčio srityje Savivaldybės administracijoje, įvertinome, ar nuotolinis darbas organizuojamas teisės aktų nustatyta tvarka ir yra užtikrinamas įstaigos tikslų bei uždavinių įgyvendinimas. Peržiūrėjus darbuotojų ir valstybės tarnautojų 2023 metais DVS „Kontora“ registruotus prašymus dėl nuotolinio darbo, darbo laiko apskaitos žiniaraščius ir išanalizavus pateiktą Kontrolės ir audito tarnybai informaciją apie priskirtų darbo funkcijų atlikimą nuotoliniu būdu, nustatyta, kad 2023 metais 26 Savivaldybės administracijos darbuotojai ir valstybės tarnautojai iš viso dirbo 101 darbo dieną nuotoliniu būdu.
63. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirti atsakingi darbuotojai už darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymą nepažymėjo 7 darbuotojų nuotolinio darbo (NT) 2023 m. darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.
64. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintame Nuotolinio darbo Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje tvarkos apraše, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Darbo kodekso reikalavimus, nebuvo numatyta sąlyga, jog darbuotojas turi atsiskaityti už atliktą darbą, todėl darbuotojai ar valstybės tarnautojai nesilaikė Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio 3 dalies reikalavimo ir neteikė ataskaitų tiesioginiams vadovams dėl atliktų užduočių įvykdymo nuotolinio darbo metu.
65. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtinto nuotolinio darbo tvarkos aprašo 7.3 papunktyje nurodyta, jog darbuotojo prašyme dėl leidimo dalį darbo laiko dirbti nuotoliniu būdu privaloma nurodyti nuotolinio darbo pradžios ir pabaigos laiką. Peržiūrėjus darbuotojų pateiktus prašymus nustatyta, jog nurodytos tik savaitės dienos ir darbo laikas valandomis. Be to, Gimnazijos direktoriaus 2023 m. gruodžio mėnesio patvirtinti darbuotojų darbo grafikai be nurodytos konkrečios datos, todėl neaišku, kiek laiko darbuotojai vykdys jiems priskirtas darbo funkcijas kitoje, negu yra darbovietė, darbo vietoje.

66. Atliekant audito procedūras Kupiškio mokykloje „Varpelis“ (toliau – Mokykla) darbo užmokesčio srityje nustatyta, jog:

66.1 Mokyklos direktoriaus 2 įsakymais buvo leista specialiajai pedagogei dirbti nuotoliniu būdu, tačiau direktoriaus įsakymuose nenurodyta privaloma informacija, kurią reglamentuota Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio 3 d., jog skiriant dirbti nuotoliniu būdu raštu nurodomas darbovietės padalinys, skyrius ar atsakingas asmuo, kuriam darbuotojas turi atsiskaityti už atliktą darbą darbdavio nustatyta tvarka;

66.2 Nevykdomas Kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. gegužės 30 d. audito ataskaitoje Nr. K5-4 pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas:

66.3 nevykdoma rekomendacija „Darbo santykius reguliuojančiuose įstaigos vadovo įsakymuose nurodyti tinkamą teisinį pagrindą“, nes Mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. P-60 „Dėl perkėlimo į kitas pareigas ir darbo krūvio nustatymo” preambulėje nenurodytas teisinis pagrindas;

66.4 nevykdoma rekomendacija „Užtikrinti, kad visi mokyklos darbuotojai atitiktų pareigybės aprašymuose keliamus reikalavimus, vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka“, nes Mokyklos direktoriaus 2023 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. P-84 nuo 2023- 07-10 priimta ikimokyklinio ugdymo mokytoja terminuotam laikotarpiui, neturinti pareigybei nustatyto būtino ne žemesnio kaip aukštasis universitetinis išsilavinimas su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilyginto išsilavinimo arba aukštojo koleginio išsilavinimo su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilyginto išsilavinimo.

67. Laikinai einančio Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas Arūno Valintėlio įsakymais 2023 metų rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais net 35 Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams, remiantis jų prašymais ir tiesioginių vadovų rašytiniais motyvuotais siūlymais, buvo atlikti neeiliniai tarnybinės veiklos vertinimai. 34 darbuotojams nustatyti didesni pareiginės algos koeficientai, vienas perkeltas į aukštesnes pareigas, nes visų darbuotojų tarnybinė veikla buvo įvertinta „labai gerai“.

68. Yra rizika, kad Savivaldybės administracijos darbuotojams buvo netinkamai suformuotos 2023 metų užduotys, nes nesibaigus kalendoriniams metams (per 3 ketvirčius), net 35 darbuotojai įgyvendino visų metų užduotis.

69. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijos darbuotojams suformuotos užduotys ir vertinimo rodikliai neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos apraše nurodytų reikalavimų, kurie teigia, kad „nustatytos užduotys turi būti aiškios,

įvykdomos, orientuotos į konkretų rezultatą, o ne į procesą, vertinimo rodikliai turi būti paprasti, suprantami, jų reikšmės – pamatuojamos, apskaičiuojamos, patikimos ir patikrinamos".

70. Neeilinių tarnybinės veiklos vertinimų metu nebuvo reikalaujama, jog tarnautojai užpildytų veiklos rezultatus, nurodydami konkrečią informaciją (skaičius, datas, procentus ir t.t.) apie užduočių įvykdymą pagal vertinimo rodiklius, todėl Kontrolės ir audito tarnyba atskirais atvejais negali įvertinti, ar užduotys tikrai buvo įvykdytos ir pasiekti konkretūs rezultatai.

- Savivaldybės administracijos teritorinių padalinių – seniūnijų seniūnams ir vyriausiems specialistams plačiai suformuotos užduotys, apimančios ne vieną tarnautojo pareigybės aprašyme nurodytą funkciją, ir orientuotos labiau į procesą, o ne į rezultatą;
- Infrastruktūros skyriaus vyriausiajam specialistui (vyriausiajam inžinieriui) nenurodytas 4 užduoties vertinimo rodiklis;
- Infrastruktūros skyriaus vyriausiajam architektui 4 užduotyje nekonkrečiai nurodyta vykdyti „kitas įprastas funkcijas" teritorijų planavimo ir architektūros srityje;
- Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyriausiajai specialistei nustatyta 4 užduotis – „koordinuoti projektą", kuris nebuvo pradėtas įgyvendinti;
- Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėjai suformuota 2 užduotis „parengti metinių užduočių projektus Savivaldybės švietimo įstaigų vadovams", nors vadovų kasmetinį veiklos vertinimą atlieka tiesioginis vadovas – Savivaldybės meras;
- Apskaitos skyriaus vedėja nurodė, jog įvykdė 1 užduotį, nors jai pavestus atnaujinti tvarkos aprašus ir taisykles parengė kiti Savivaldybės administracijos skyriai (Finansų ir biudžeto skyrius bei Ūkio skyrius);
- Infrastruktūros skyriaus vedėjui nurodytas 4 užduoties didelis vertinimo rodiklis, kurio įvykdymas nepriklauso nuo tarnautojo kvalifikacijos ar gebėjimų;
- Vidaus administravimo skyriaus vedėjai suformuota 3 užduotis „Inicijuoti ir kontroliuoti fiksuoto telefono ryšio ir IP telefonijos paslaugų pirkimą", tačiau viešųjų pirkimų kontrolę atlieka Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyrius;
- Teisės skyriaus vedėjai numatytas visų užduočių 2023 metais įvykdymo terminas 2023-01-01;

---

71. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius 2023 metais neteisėtai pasirašė 6 terminuotas sutartis su darbuotoju, priimtu dirbti Savivaldybės administracijos teisės skyriuje vargonavimo funkcijoms atlikti. Savivaldybės administracijos struktūroje vargonininko pareigybė 2022 metais nebuvo patvirtinta. Už nesančios pareigybės funkcijas 2023 metais iš viso priskaičiuota 560 Eur. Darbo sutartys sudarytos pažeidžiant Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 95 straipsnio nuostatas, kurios nurodo, kad sutartyse turi būti nustatyta darbo laiko norma ir nurodyta pareigybė. Savivaldybės administracijos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemoje (patvirtinta Administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio

29 d. įsakymu Nr. ADP-542) nereglamentuotas apmokėjimas už tokią darbo funkciją kaip vargonavimas.

72. Audito metu patikrinę privačių interesų deklaracijas, pateiktas per PINREG deklaravimo sistemą, kuri yra pasiekiama VTEK interneto svetainėje, nustatėme, jog Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus pavaduotojos socialiniams reikalams 2022-01-25 privačių interesų deklaracijoje nepateikta atnaujinta informacija. Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus pavaduotojas socialiniams reikalams nevykdė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų.

73. Nustatyta, kad 2022 metais Savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vedėjas kasmetinių atostogų metu 14 darbo dienų pavadavo Teisės skyriaus vedėją, tačiau priemokos už pavadavimą negavo. Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacija paskaičiuoti ir išmokėti Infrastruktūros skyriaus vedėjui priemoką už pavadavimą liko neįgyvendinta.

74. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos Darbo apmokėjimo sistemos (patvirtintos direktoriaus 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1-140) 41 punkte nustatytas mokytojo pareiginės algos koeficientas, turint iki 2 metų pedagoginio darbo stažo, neatitiko Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2 priede patvirtinto pareiginės algos koeficiento bazinio dydžio.

3.5. Savivaldybė nesiėmė priemonių, kad iš asmenų, dėl kurių veiksmų padaryta žala ir kyla civilinė atsakomybė, regreso tvarka būtų išieškotos lėšos ir taikyta tarnybinė atsakomybė.

75. Saugant ir ginant asmens interesus ypatinga svarba tenka žalos atlyginimo institutui. Žalą paprastai turi atlyginti ją padaręs arba už jo veiksmus atsakingas asmuo. Įgyvendinant tarptautinius įsipareigojimus ir siekiant apsaugoti žalą patyrusių asmenų interesus, tam tikrais atvejais valstybė įsipareigojo atlyginti kitų asmenų padarytą žalą.

    Audito rezultatai rodo, kad 2022–2023 m. Savivaldybė už kitų asmenų padarytą žalą 2 teisminėse bylose išmokėjo virš 51 tūkst. Eur. Savivaldybei atstovaujančios institucijos neišieškojo lėšų regreso tvarka iš kaltų asmenų už padarytą žalą.

76. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Kęstutis Jakštas 2022 m. spalio 21 d įsakymu Nr. ADP–424 nutraukė darbo sutartį su Savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyriaus vyresniąja specialiste pagal Darbo kodekso 58

straipsnio 2 dalies 2 punktą. Panevėžio apylinkės teismas 2023 m. balandžio 3 d. priėmė sprendimą, kad darbuotoja iš darbo atleista neteisėtai ir priteisė išmokas bei kompensaciją už neteisėtą atleidimą iš darbo. Buvusio Savivaldybės administracijos direktoriaus Kęstučio Jakšto veiksmais, neteisėtai atleidžiant iš užimamų pareigų Savivaldybės administracijos darbuotoją, Savivaldybės biudžetui padaryta 25 293,81 Eur žala.

77. Savivaldybės administracijos direktorius 2022 lapkričio 28 d. sudarė teisinių paslaugų pirkimo sutartį Nr. 54-T/22 su Šedbaro advokatų profesine bendrija. Už teisines paslaugas Savivaldybės administracija 2022 metais sumokėjo 3 593,70 Eur. Visam teisminiam procesui, kuris baigėsi 2023 metais, buvo sumokėta 5 678 Eur.

78. Panevėžio apylinkės teismas 2023 m. lapkričio 14 d. Civilinėje byloje Nr. e2- 5617- 620/2023 priėmė Sprendimą: „Pripažinti negaliojančiu Kupiškio rajono savivaldybės mero 2023 m. gegužės 11 d. potvarkį Nr. MP-49 „Dėl darbo sutarties nutraukimo su Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktore Jolita Janušoniene“ ir pripažinti neteisėtu Jolitos Janušonienės atleidimą iš darbo - Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktorės pareigų nuo 2023 m. gegužės 11 d.“. Buvusio mero Dainiaus Bardausko veiksmais, neteisėtai nutraukiant darbo sutartį su Kupiškio rajono kultūros centro direktore, Savivaldybės biudžetui padaryta 25 293,81 Eur žala.

79. Savivaldybės administracija dėl 2022 metais padarytų 3 593,70 Eur išlaidų nesiėmė veiksmų pagal Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 28 straipsnio nuostatas, kurios nurodo valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisės į žalą padariusį valstybės tarnautoją.

80. Savivaldybės administracija ir Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros centras nesiėmė jokių veiksmų ir dėl 2023 metais 2 teismų sprendimų bei netaikė regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisės į žalą padariusius buvusius Savivaldybės merą ir Savivaldybės administracijos direktorių, siekiant išieškoti Savivaldybės biudžetui padarytą žalą - 47 448,89 Eur. Bendra 2022-2023 metais teismų pripažinta padarytos žalos suma - 51 042,59 Eur.

81. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pažymėjo, jog deliktinė civilinė atsakomybė atlieka ne tik kompensacinę, bet ir auklėjamąją bei prevencinę funkcijas. Jeigu valstybės institucija ar įstaiga (ar kitas asmuo, išmokėjęs nukentėjusiajam kompensaciją už patirtą žalą) neįgytų regreso teisės į žalos padariusį asmenį, tai toks teisės normų aiškinimas ne tik neturėtų prevencinio efekto, bet ir galėtų skatinti asmenis atlikti neteisėtus veiksmus, nes jie nepatirtų jokių neigiamų

padarinių dėl savo neteisėtų veiksmų. Antra vertus, regreso teisės nepripažinimas reikštų, kad žalą padaręs asmuo apskritai išvengia atsakomybės, o pareiga atlyginti patirtą žalą nukentėjusiam pareigūnui perkeliama mokesčių mokėtojams. (Vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756–432/2011).

82. Savivaldybės administracijos direktorius nesiėmė veiksmų dėl tarnybinės atsakomybės taikymo ir savo veiksmais pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 977 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ 3 dalies 2 pastraipos nuostatas, kurios vienareikšmiškai nurodo, **kai įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga (toliau – įstaiga) pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo įsiteisėjimo pradedamas tarnybinio nusižengimo tyrimas**, siekiant nustatyti valstybės tarnautoją (-us), dėl kurio (-ių) galimos kaltės padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai.

3.6. Planuojant viešuosius pirkimus tam tikriems tiekėjams buvo sudaromos palankesnės sąlygos ir tokiu būdu dirbtinai sumažinama konkurencija.

83. STT savo ataskaitoje yra nurodžiusi, kad viena iš svarbiausių priemonių padidinti viešųjų pirkimų lėšų naudojimo skaidrumą ir racionalumą yra konkurencijos viešuosiuose pirkimuose skatinimas. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog „*planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams*“. Atkreiptinas dėmesys, jog Savivaldybės administracija turėtų dėti daugiau pastangų, siekiant užtikrinti tiekėjų konkurenciją, nes vien formalus visų viešųjų pirkimų procedūrų laikymasis neužtikrina neginčytinai skaidrių viešųjų pirkimų procedūrų ar nediskriminavimo, lygiateisiškumo principų.

84. Atliekant audito procedūras viešųjų pirkimų srityje nustatyta, jog Kupiškio rajono savivaldybės administracija nesilaikė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnio reikalavimų, nes neužtikrino, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai.

85. **Dėl Administracinės paskirties pastato adresu: Vilniaus g. 33, Kupiškio m.**, paprastojo remonto buvo vykdyti 5 viešieji pirkimai, susiję su paprastojo remonto darbų atlikimu (2023- 11- 21 pasirašyta statybos rangos sutartis Nr. B5-501, kurios vertė - 194 542 Eur), su paprastojo remonto aprašo parengimu (pasirašytos net 3 paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartys, kurių bendra vertė 21 271,80 Eur) bei su vamzdynų sandarumo tikrinimo paslauga (pirkimo vertė - 3 763,77 Eur).

86. Audito metu peržiūrėjome Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus pateiktus buhalterinės apskaitos dokumentus, išanalizavome pasirašytų statybos rangos darbų / pirkimo-pardavimo sutarčių bei jų techninių specifikacijų sąlygas ir nustatėme, jog:
    - rangovas nesilaikė statybos rangos sutarties 2.1 punkto reikalavimo, nes iki 2023-12-27 atliko tik 40 proc. visų numatytų remonto darbų, pateiktų Įkainotų veiklų sąraše (pirkimo sąlygų 7 priedas);
    - rangovas 2023 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais neatliko suplanuotų langų keitimo ir elektrotechnikos darbų, neatliko didelės dalies vidaus sienų ir sanitarinių mazgų apdailos (atlikta tik 6 proc.) bei grindų remonto darbų (atlikta tik 4 proc.) administraciniame pastate.

87. Neatsižvelgus į tai, jog rangovas nevykdo sutartinių įsipareigojimų, Savivaldybės administracija, atstovaujama administracijos direktoriaus, 2024 m. kovo 12 d. pasirašė su rangovu susitarimą Nr. B5-36 dėl papildomų darbų atlikimo, kuriuo susitarė, jog pratęsiamas darbų atlikimo terminas ir padidinta sutarties kaina - 64 731,99 Eur suma.

88. Kadangi 3 kartus buvo perkama paprastojo remonto projekto rengimo paslauga, nustatyta, jog žymiai keitėsi esminiai reikalavimai. Techninėse specifikacijose nurodyti papildomi pastato remonto darbai: apsauginės signalizacijos, priešgaisrinės signalizacijos, kompiuterinių tinklų įrengimas. Tačiau esminis pakeitimas buvo suprojektuoti naują šilumos punktą pagal išduotas sąlygas, kurio įrengimas nebuvo numatytas pirminiame projekte.

89. Įvertinus visų viešųjų pirkimų ir papildomų susitarimų vertes, nustatyta, jog pastato remontui buvo skirta 284 309,56 Eur suma. Bendra papildomų darbų, kuriuos buvo galima numatyti, vertė – 31 004,23 Eur. Neracionaliai panaudotų Savivaldybės biudžeto lėšų suma perkant papildomai paprastojo remonto aprašo parengimo paslaugas - 13 794 Eur.

90. **Dėl Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė" pastato**, esančio adresu P. Mažylio g. 16, Kupiškyje, modernizavimo siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą buvo vykdyti 4 viešieji pirkimai, susiję su techninio darbo projekto parengimu ir paprastojo remonto darbų atlikimu (pasirašyta 2023-02-23 statybos rangos sutartis Nr. B5-100, kurios vertė 555 388,79 Eur), su statinio techninės priežiūros paslaugomis (pasirašyta 2023-06-30 paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. B5-320, kurios vertė 4 813,38 Eur), su ekspertizės paslaugomis (pateikta PVM sąskaita faktūra 2023-10-09 PR Nr. 009372, kurios suma 2 795,10 Eur), su

šilumos punkto modernizavimo darbais ir projektavimo paslaugomis (pasirašyta 2023-10-30 rangos darbų sutartis Nr. B5-482, kurios vertė 16 701,69 Eur).

91. Audito metu peržiūrėjome Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus pateiktus buhalterinės apskaitos dokumentus ir išanalizavome pasirašytų statybos rangos darbų / pirkimo-pardavimo sutarčių bei jų techninių specifikacijų sąlygas ir nustatėme, jog:
    - rangovas nesilaikė statybos rangos sutarties 6.1 papunktyje numatytos sąlygos, jog techninis darbo projektas turėjo būti parengtas, pakoreguotas pagal gautas ekspertizės pastabas (jei tokių bus) ir perduotas perkančiajai organizacijai per 4 mėnesius nuo sutarties įsigaliojimo dienos. Atliktų darbų akte 2023-11-15 Nr. 1-1 nurodyta, jog projektas buvo parengtas 2023 m. lapkričio mėn., t. y. per 9 mėn.;
    - rangovas nesilaikė minėtos sutarties 6.1 papunktyje numatytos sąlygos, jog paprastojo remonto darbai turėjo būti atlikti per 6 mėnesius nuo statybvietės perdavimo–priėmimo akto pasirašymo dienos. Statybvietė ir jos valdymo teisė buvo perduota rangovui 2023 - 03- 07, pasirašius statybvietės perdavimo-priėmimo aktą, tačiau pastato remonto darbai buvo atlikti 2023 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais;
    - UAB „Panevėžio miestoprojektas“ nekontroliavo, kaip rangovas laikosi darbų grafiko, nes atliktų darbų techninė priežiūra buvo vykdyta tik 2023 m. lapkričio – gruodžio mėn.
92. Savivaldybės administracija, atstovaujama administracijos direktoriaus, pasirašė 2023-10-30 rangos darbų sutartį Nr. B5-482 su tuo pačiu tiekėju dėl Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ pastato šilumos punkto modernizavimo darbų su projektavimo paslaugomis. Sutarties kaina – 16 701,69 Eur. Kadangi UAB „Projektų ekspertizė“ pateiktame 2023-08-07 dalinės ekspertizės akte Nr. 23/135-2 (ŠV), kuriame pateiktos pastabos dėl pirminio techninio darbo projekto esminių sprendinių nurodyta, jog pagal šilumos tiekėjo AB „Panevėžio energija“ išduotas Pastato šilumos įrenginių prisijungimo sąlygas privaloma ne tik projekto šilumos gamybos ir tiekimo dalis, bet ir procesų valdymo ir automatizacijos dalis. Todėl be šių privalomų projekto dalių negalima teikti teigiamos projekto ekspertizės išvados, kad projektas atitinka Reglamento (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus.
93. Dėl netinkamai paruoštos šildymo sistemos projektavimo užduoties buvo neracionaliai panaudota 2 032,80 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų suma perkant papildomai projektavimo paslaugas.
94. Kupiškio jaunimo centras pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2023 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1S-177 patvirtinto Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo 12.2 punkto reikalavimus, kurie nurodo, kad pirkimų vykdytojas teikia Viešųjų pirkimų tarnybai

CVP IS priemonėmis ir skelbia CVP IS užpildytą kalendorinių metų ataskaitą – per 30 dienų, pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams. Kupiškio jaunimo centras nepaskelbė 2023 metų viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių, vidaus sandorių ir pirkimų iš susijusių įmonių ataskaitą CVP IS priemonėmis.

3.7. Parama Ukrainai su teisės aktų pažeidimais.

95. 2023 m. spalio 26 d. Kupiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje (toliau – Viešoji biblioteka) vykusio klasikos grupės „IL SENSO“ koncerto metu, kurio organizatorius buvo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (toliau – LPKTS), Kupiškio skyrius, anonimiškai surinktos lėšos (780 Eur), skirtos Savivaldybės partneriams Ukrainoje paremti, buvo suskaičiuotos, tačiau neužpajamuotos ir Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjos 2023-10-27 neteisėtai įneštos į įstaigos paramos gavimo banko sąskaitą, esančią AB Šiaulių banke. Viešosios bibliotekos direktoriaus 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. ĮV-38 atsakinga už buhalterinės kasos vedimą paskirta buhalterė-kasininkė, kuri privalo pinigus iš kasos išnešti į banką tik turėdama visus operaciją pagrindžiančius, tinkamai įformintus dokumentus. Kadangi koncerto metu neteisėtai surinktos lėšos buvo įtrauktos į Viešosios bibliotekos apskaitą, audito metu Viešosios bibliotekos direktorius įsakymu nurodė įstaigos darbuotojai grąžinti į pajamų įmokų sąskaitą įneštas anoniminiu būdu surinktas pinigines lėšas. 2023-12-29 mokėjimo nurodymu buvo pervesta 780 Eur suma iš įstaigos banko sąskaitos į darbuotojos asmeninę banko sąskaitą. Asmeninė darbuotojos sąskaita buvo neteisėtai panaudota LPKTS lėšoms apskaityti.
96. 2023 m. spalio mėn. į Viešosios bibliotekos paramos gavimo banko sąskaitą pagal 2023 m. spalio 12 d. paramos sutartį Nr. S-23-50 UAB „Slavita“ neatlygintinai pervedė 200 Eur sumą. Pagal 2023 m. spalio mėn. paramos sutartį Nr. JF-PAR-2302 UAB JORIS FARMS neatlygintinai pervedė 500 Eur sumą minėto koncerto organizavimo reikmėms. Šios paramos sutartys buvo pasirašytos neteisėtai, nes renginio organizatorius buvo ne Viešoji biblioteka, o LPKTS . Gautos piniginės lėšos nebuvo panaudotos nurodytam tikslui. Audito metu 2023-12-29 minėtos lėšos buvo grąžintos paramos teikėjams.

97. Savivaldybės administracija 2022 m. birželio 14 d. kvietė rajono bendruomenę paremti organizuojamą vasaros stovyklą Ukrainos vaikams. 2022 m. birželio – liepos mėnesiais į nurodytą Savivaldybės banko fiziniai asmenys pervedė iš viso 1 672,38 Eur sumą. Atkreiptinas dėmesys, jog nei 2022 metais, nei 2023 metais stovykla nebuvo suorganizuota ir lėšos liko nepanaudotos.

98. 2023 m. vasario 16 d. Kupiškio r. savivaldybės kultūros centro vitražų salėje vyko aukcionas „Padėkime gerumu partneriams iš Ukrainos“, kurio metu buvo gauta 3 640 Eur paramos suma (grynaisiais pinigais – 1 325 Eur ir atsiskaitant pavedimu – 2 315 Eur). Kontrolės ir audito tarnybai buvo pateiktos nepatvirtintos Savivaldybės viešo paramos aukciono organizavimo ir vykdymo taisyklės, kurių įvadinėje dalyje nenurodytas teisinis pagrindas. Savivaldybės administracija, būdama aukciono organizatoriumi, perdavė įgaliojimus aukciono vykdymui Kupiškio r. savivaldybės kultūros centrui kaip tarpininkui, be jokios pavedimo sutarties. Renginį vedė darbuotojas, kuris dirbo visuomeniniais pagrindais pagal žodinį susitarimą. Savivaldybės administracija organizavo viešą aukcioną be jokio teisinio pagrindo.
99. 2023 m. vasario 16 d. Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro vitražų salėje vyko koncertas, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti, kurio metu surinkta 595,60 Eur ir 5 GBP (Didžiosios Britanijos svaras) anoniminė parama. Kadangi AB Šiaulių bankas nepriima užsienio šalių valiutos banknotų, kurie turi defektų, Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus finansininkė negalėjo įnešti šių pinigų į banko sąskaitą. Tačiau apskaitoje jie buvo įregistruoti tik audito metu, t. y. 2023 m. lapkričio 13 d.
100. Savivaldybės administracijos vardu gautos paramos vertinimo ir skirstymo komisija, patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, suskaičiavusi gautą paramą aukciono ir koncerto metu, vykusių 2023 m. vasario 16 d. Savivaldybės kultūros centro vitražų salėje, Paramos skaičiavimo ir užpajamavimo akte 2023-02-17 Nr. B7-24 patvirtino, jog iš viso gauta piniginių lėšų suma – 1 920,60 Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad 2023-02-17 Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus vyresnioji finansininkė įnešė minėtą sumą į Savivaldybės administracijos Šiaulių banko sąskaitą pagal grynųjų pinigų įmokėjimo kvitą. Kontrolės ir audito tarnybai nebuvo pateikti 2023 m. kasos pajamų ir kasos išlaidų orderiai bei grynųjų pinigų registras (kasos knyga). Savivaldybės administracija nesilaikė Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo reikalavimų, kurio 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog grynaisiais pinigais atliekamos ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos ne vėliau kaip paskutinę einamojo mėnesio dieną, 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog tais atvejais, jeigu subjektas atlieka grynųjų pinigų operacijas, turi būti sudaromas grynųjų pinigų registras.
101. Kupiškio rajono savivaldybės turto, perduodamo Manevyčių rajono administracijai, perdavimo ir priėmimo akte nurodyta, jog kaip humanitarinė pagalba Ukrainai buvo perduotas televizorius Samsung, kurio vertė 480 Eur. Audito metu nustatyta, jog šis ilgalaikis materialusis turtas buvo įgytas iš Savivaldybės biudžeto lėšų ir neatlygintinai perduotas be Savivaldybės tarybos sprendimo, pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 20 straipsnio 7 dalies reikalavimus.

102. Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnybos Paramos priėmimo ir skirstymo tvarkos aprašas (patvirtintas įstaigos direktoriaus 2017 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. V-2), Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centro Finansavimo sumų apskaitos tvarkos aprašo 4 priedas „Paramos lėšų gavimo, apskaitos ir panaudojimo tvarkos aprašas" (patvirtintas l. e. direktoriaus pareigas 2019 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-84.1) ir Viešosios įstaigos Kupiškio ligoninės Paramos gavimo, panaudojimo, apskaitos ir viešinimo tvarkos aprašas (patvirtintas įstaigos direktoriaus 2020 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1-90) neatitiko Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

3.8. Naudojant išmokas Savivaldybės tarybos nariams, nebuvo užtikrintas viešųjų lėšų racionalaus naudojimo ir tausojimo principas.

103. Audito metu nustatėme, kad 2019–2023 m. savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiu savivaldybės tarybos nario išlaidomis buvo pripažintos ir kompensuotos su tarybos nario veikla galimai nesusijusios išlaidos:

103.1 Neteisėtai Savivaldybės tarybos nariui Sauliui Dugnui už kuro įsigijimą apmokėta 43,98 Eur, nes jis tą dieną buvo tarptautinėje komandiruotėje. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba negali patvirtinti, kad 2021-08-22 dieną pirktą kurą Savivaldybės tarybos narys panaudojo pagal paskirtį, nes Savivaldybės tarybos narys Saulius Dugnas Kupiškio rajono savivaldybės mero potvarkiu 2021 m. rugpjūčio 22-26 dienomis vyko į tarptautinę komandiruotę Ukrainoje dalyvauti Manevičiuose vyksiančiame Nepriklausomybės dienos minėjime ir kituose renginiuose, todėl fiziškai tą dieną negalėjo vykdyti kitos tarybos nario veiklos. Savivaldybės tarybos narys vyko į komandiruotę Savivaldybės nuomotu transportu ir už 2021-08-22 dieną Savivaldybės administracija jam išmokėjo komandiruotės dienpinigius.

103.2. Audituojamuoju 2019-2021 metų laikotarpiu buvusio Savivaldybės tarybos nario Algirdo Gasiūno neteisėtai gauta išmoka už guašų rinkinius, aliejinę pastelę, guašą, akrilinių dažų rinkinius, flomasterius, akrilinius dažus, skulptūrinį plastiliną, natų sąsiuvinius, teptukus, drobes, molį ir kitus pirkinius sudarė 951,82 Eur. Įvertinus tą aplinkybę, kad buvęs Savivaldybės tarybos narys Algirdas Gasiūnas 2022 metais gražino į biudžetą 206,27 Eur, neteisėtai gautos išmokos likutis sudaro 745,55 Eur.

104. Dėl nepakankamo išmokų, skirtų savivaldybės tarybos narių veiklai, naudojimo ir atsiskaitymo teisinio reglamentavimo, dėl atsiskaitymo už gautų išmokų panaudojimą metu neįvertintos

galimos apgaulės rizikos, 2019–2023 m. savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiu kompensuota 995,8. Eur galimai su tarybos nario veikla nesusijusių arba tarybos nario faktiškai nepatirtų išlaidų suma. Į Savivaldybės biudžetą negrąžintos sumos dydis 789,53 Eur.

Kontrolės ir audito tarnyba dėl audito metu nustatytų trūkumų ir pažeidimų 21 Savivaldybės įstaigai pateikė iš viso 91 rekomendaciją bei parašė 54 raštus. Atliekant Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto vykdymo ir turto naudojimo audito procedūras, pateiktos rekomendacijos šioms įstaigoms: Kupiškio rajono savivaldybės administracijai - 31, Kupiškio socialinių paslaugų centrui – 7, Kupiškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai – 7, Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centrui – 5, Kupiškio mokyklai „Varpelis" - 5, Kupiškio etnografijos muziejui - 5, Kupiškio rajono Subačiaus gimnazijai - 4, Kupiškio vaikų lopšeliui - darželiui „Saulutė" – 4, VšĮ Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centrui - 4, Kupiškio L. Stuokos - Gucevičiaus gimnazijai - 3, Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnybai – 2, Kupiškio rajono Subačiaus vaikų lopšeliui - darželiui - 2, Kupiškio jaunimo centrui – 2, Kupiškio vaikų lopšeliui - darželiui „Obelėlė" - 2, VšĮ Kupiškio ligoninė - 2, Kupiškio rajono kūno kultūros ir sporto centrui - 1, Kupiškio meno mokyklai - 1, Kupiškio rajono Rudilių Jono Laužiko universaliam daugiafunkciam centrui - 1, UAB „Kupiškio autobusų parkas" - 1, UAB „Kupiškio komunalininkas" - 1, UAB „Kupiškio vandenys" - 1.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Numatomos priemonės	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos vykdymą atsakingas asmuo
	Savivaldybės administracijai			
1.	Įvertinti ir užregistruoti buhalterinėje apskaitoje biologinį turtą teisės aktų nustatyta tvarka.	2024 m. biologinis turtas bus vertinamas atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes.	2024-12-31	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas, vyriausioji specialistė Justina Pujanauskienė
		Apskaitos skyrius, gavęs biologinio turto pripažinimo ir vertinimo komisijos aktus, biologinį turtą registruos apskaitoje.		Apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė
2.	Atlikti kelių ir gatvių kadastrinius matavimus ir įtraukti į apskaitą.	Vadovaujantis sudarytomis paslaugų teikimo sutartimis kelių ir gatvių kadastrinių matavimai yra atliekami nuolat. 2024 m. atsižvelgiant į finansavimo galimybes, atliksime kelių ir gatvių kadastrinius matavimus ir įtrauksime į apskaitą.	2024-12-31	Infrastruktūros skyriaus vyriausiasis specialistas Justas Baciuška, vyresnioji specialistė Karolina Breivytė, Apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė
3.	Nustatyti Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentus.	Išorinės reklamos įrengimo reglamentas yra nustatytas šiuo metu rengiamame Kupiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime. Tikslesnis reglamentavimas Kupiškio miesto teritorijai bus nustatytas Kupiškio miesto bendrojo plano keitime.	2024-12-31	Infrastruktūros skyriaus vyriausiasis architektas (vyr. specialistas) Tomas Furmonavičius

4.	Įvertinti nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus, užbaigus darbus ir objektus ir iškelti į kitas turto grupes.	Nebaigtos statybos sąskaitoje 2023 m. gruodžio 31 d. buvę objektai: lopšelio darželio Obelėlė energetinio efektyvumo didinimas – 587684,97 euro, tilto per Juodupės upę rekonstrukcija Juodpėnų k. – 211761,76 euro, pagal Infrastruktūros skyriaus specialistų pateiktus statybos užbaigimo aktus 2024 m. I ketv. iškelti į kitas turto grupes ir šiems objektams skaičiuojamas nusidėvėjimas.	Įvykdyta	Apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė
		Vandens transporto nuleidimo vietos Suosos ežere įrengimo nebaigtos statybos sąskaitoje sukaupta darbų vertė bus perkelta į Infrastruktūros statinių grupę, Infrastruktūros skyriaus specialistams pateikus Apskaitos skyriui statybos užbaigimo aktus.	2024 m. II ketv.	Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas, Apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė
5.	Užtikrinti, kad planuojant ir vykdant viešuosius pirkimus būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų ir racionaliai naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos.	Patikslintos / atnaujintos centralizuotų ir decentralizuotų viešųjų pirkimų vykdymo taisykles.	2024 m. III ketvirtis	Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyriaus vedėjo pavaduotoja Rasa Aukštikalnienė
6.	Skelbti konkursą Administracijos Centralizuotos vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto pareigybei.	Siekiant racionalaus Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo konkurso skelbimas bus svarstomas, kai bus gautas Centralizuoto vidaus audito tarnybos vedėjos tarnybinis pranešimas dėl poreikio skelbti šiai laisvai pareigybei konkursą.	2024-12-31	Savivaldybės administracijos direktorius

7.	Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tinkamą išankstinę, einamąją ir paskesnę finansų kontrolę vykdant Savivaldybės administracijos vardu gaunamos paramos priėmimo, apskaitos ir panaudojimo procedūras.	Parengsime ir teiksime Savivaldybės tarybai patikslintas Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisykles, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo bei kitų teisės aktų pasikeitimus. Savivaldybės administracijoje bus paskirtas darbuotojas atsakingas už Savivaldybės administracijos vardu gaunamą paramą. Bus peržiūrėti ir patikslinti pareigybių aprašymai, patikslinta atsakomybė už finansų kontrolę. Atsisakyta Savivaldybės administracijos vardu gaunamos paramos grynaisiais pinigais.	2024 m. II-III ketv.	Apskaitos skyriaus vedėja Gėnė Knizikevičienė, Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos vedėja Jolanta Balaišienė, Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja Reda Totorienė
8.	Užtikrinti, kad Savivaldybės kilnojamasis ir nekilnojamasis materialusis turtas, skirtas humanitarinei pagalbai teikti, būtų neatlygintinai perduodamas kitų valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų nuosavybėn Savivaldybės tarybos sprendimu.	Atliekant šią funkciją vadovaujamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	Nuolat	Infrastruktūros skyriaus vedėjo pavaduotoja Gintarė Balanoškaitė
9.	Užtikrinti, kad Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos būtų pateikiamos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodytais terminais ir parengtos pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus.	2024 m. Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės metinės veiklos ataskaitos bus pateiktos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodytais terminais ir parengtos pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus.	2025-02-28	Administracijos direktorius Arūnas Valintėlis

10.	Parengti ir teikti Savivaldybės tarybai tvirtinti projektą dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių negyvenamųjų patalpų, esančių adresu: Vilniaus g. 8, Kupiškis, perdavimo pagal panaudos sutartį neatlygintinai naudotis Maltos ordino pagalbos tarnybos veiklai vykdyti.	Tarybos sprendimo projektas bus tvirtinamas 2024 m. birželio mėnesio Savivaldybės tarybos posėdyje.	2024-07-01	Infrastruktūros skyriaus vedėjo pavaduotoja Gintarė Balanoškaitė
11.	Skelbti konkursą Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko daugiafunkcio centro direktoriaus pareigybei užimti.	2024-01-31 įvyko Darbo grupės Kupiškio rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrajam planui koreguoti posėdis. Posėdyje nutarta nekoreguoti Kupiškio rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrojo plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. TS-12 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrojo plano patvirtinimo“. Siekiant įvertinti Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko daugiafunkcio centro kaip savarankiškos įstaigos arba kitos įstaigos skyriaus veiklos galimybes, savivaldybės neformaliojo švietimo įstaigos (Rudilių UDC, Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras ir Kupiškio meno mokykla) yra įpareigotos parengti ir savivaldybės vadovams pristatyti bendrą planą, kuriame būtų atskleista šių įstaigų tinklaveika, numatytos laisvalaikio, užimtumo bei vaikų stovyklų paslaugos mokiniams. Aptarus parengtą planą bus sprendžiama dėl Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko daugiafunkcio centro	2025-09-01	Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėja Jurgita Trifeldienė

		kaip atskiro juridinio asmens (skelbiamas konkursas direktoriaus pareigoms užimti) arba kaip kito juridinio asmens skyriaus (vykdomas įstaigos reorganizavimas teisės aktų nustatyta tvarka) veiklos.		
	Kupiškio etnografijos muziejui			
1.	Užtikrinti, kad visos muziejinės vertybės būtų įvertintos pagal Muziejinių vertybių (eksponatų) vertinimo metodines rekomendacijas ir rodomos apskaitoje tikrąja verte.	1. Su rinkinių komplektavimo komisija parengtas bei aptartas ir direktoriaus įsakymu patvirtintas planas dėl visų muziejinių vertybių įvertinimo tikrąja verte pagal Muziejinių vertybių vertinimo metodines rekomendacijas. 2. Su direktoriaus pavaduotoja - vyriausiąja muziejaus rinkinių kuratore ir rinkinių komisijos nariais aptarta rinkinių apskaitos dokumentų tvarkymo ir jų savalaikio perdavimo Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybai tvarka.	Visos muziejines vertybes bus įvertintos iki 2026-12-30 Vykdymo etapai: iki 2024-12-30; nuo 2025 m. sausio 2 d. iki gruodžio 30 d.; nuo 2026 m. sausio 2 d. iki gruodžio 30 d.	Direktoriaus pavaduotojas-vyriausiasis muziejaus rinkinių kuratorius Giedrė Zuozienė Rinkinių komisijos nariai.
2.	Ištaisyti 2023 metų apskaitos klaidas Ilgalaikio turto srityje pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.	2023 m. apskaitos klaidos ilgalaikio turto srityje bus ištaisytos pagal pateiktus muziejaus duomenis Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybai.	2024-06-30	Direktoriaus pavaduotojas-vyriausiasis muziejaus rinkinių kuratorius Giedrė Zuozienė.
	Viešajai įstaigai Kupiškio r. turizmo ir verslo informacijos centrui			
1.	Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.	2024 m. metinė veiklos ataskaita bus parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.	2025 m. sausio-vasario mėn.	Direktorė Lidija Vasiliauskienė
	Viešajai įstaigai Kupiškio ligoninė			
1.	Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo	Papildyta 2023 metų veiklos ataskaita, pateikiant priedą apie vadovaujančias pareigas einančių asmenų darbo užmokestį per ataskaitinius metus.	2024-05-17	Vyr. finansininkė Violeta Vikrauskienė

	11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.	Laikytis reikalavimų, rengiant 2024 metų metinę veiklos ataskaitą.	2025-02-28	Direktorius Julius Panka
	Viešajai įstaigai Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras			
1.	Užtikrinti, kad įstaigos metinė veiklos ataskaita būtų parengta pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.	Rengti įstaigos metinę veiklos ataskaitą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus	Už 2024 m. ataskaitinį laikotarpį	Direktorius, vyr. buhalteris ir ekonomistas

Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė

Vyriausioji specialistė Jelena Paulauskaitė

Finansinio audito ataskaitos „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų metinio ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto vykdymo ir turto naudojimo“ 1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

BĮ – biudžetinė įstaiga.

UAB – uždaroji akcinė bendrovė.

VšĮ – viešoji įstaiga.

LR – Lietuvos Respublika.

VSAKIS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema.

CVP IS – centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema.

Finansinio audito ataskaitos „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų metinio ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto vykdymo ir turto naudojimo“
2 priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslai:

- įvertinti 2023 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, metinių ataskaitų rinkinio teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktų finansinių duomenų;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Audituotas 2023 metų savivaldybės ataskaitų rinkinys:

- Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys:

  Savivaldybės konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita parengta pagal 2023 m. gruodžio 31 duomenis;

  Savivaldybės konsoliduotoji veiklos rezultatų ataskaita parengta pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

  Savivaldybės konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaita parengta pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

  Savivaldybės konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita parengta pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis;

  Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas parengtas pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis.
- Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

  Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);

  Savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);

  Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas;

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).

- 2023 metų Savivaldybės veiklos ataskaita.

Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti 25 VSS sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų:

- ✓ 21 pavaldi įstaiga;
- ✓ 1 iždas;
- ✓ 3 kontroliuojami VSS (100 proc.);

Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikti 24 asignavimų valdytojų sukonsoliduoti duomenys apie gautas pajamas ir patirtas išlaidas. Iš jų:

- ✓ 21 pavaldi įstaiga;
- ✓ 1 Socialinės paramos skyrius;
- ✓ 1 Finansų ir biudžeto skyrius;

Auditui taikytas reikšmingumas:

- Kiekybinis reikšmingumas konsoliduotajame finansinių ataskaitų rinkinyje – 1 213 tūkst. Eur, biudžeto vykdymo rinkinyje – 649 tūkst. Eur.

  Reikšmingu dalyku konsoliduotajame finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1,5 proc. turto (tai sudarė 1 213 tūkst. Eur), biudžeto vykdymo rinkinyje – viršijanti 2 proc. planuotų asignavimų (tai sudarė 649 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimties apribojimai:

- Audito apimties apribojimų nebuvo.

Auditas atliktas:

- pagal Tarptautinius audito standartus[1].
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės 2023 m. metinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, kad metinių finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo grupės finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi grupės turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus ir nėra

[1] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, http://www.lar.lt/new/page.php?514);

reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų, kuriais naudojantis buvo pateikiama informacija konsolidavimui.

Audito apimtis ir metodai	
2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Metų pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo 80 854,65 tūkst. Eur, pabaigoje – 87 631,03 tūkst. Eur.
2023 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos	Savivaldybė gavo 44 138,04 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 42 960,44 tūkst. Eur sąnaudų.
2023 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos	Savivaldybės biudžetas gavo 32 496,7 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 32 894,1 tūkst. Eur išlaidų.
2023 m. Savivaldybės skolos duomenys	Savivaldybės mokėtinos sumos 2023 metų pradžioje buvo 5 077,4 tūkst. Eur, pabaigoje – 4 947,1 tūkst. Eur. Paskolų likutis metų pradžioje sudarė 3 951,3 tūkst. Eur, metų pabaigoje – 4 369,1 tūkst. Eur.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinio duomenų	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika	✓ Turto srityje dėl turto grupavimo, registravimo laiku apskaitoje, kultūros vertybių vertinimo tikrąją verte, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą; ✓ Grynojo turto srityje dėl kultūros vertybių įvertinimo tikrąja verte. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: ✓ Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sritis; ✓ Ilgalaikio turto įsigijimo išlaidų sritis; ✓ Ilgalaikio ir trumpalaikio turto perdavimo sritis; ✓ Sąnaudų ir išlaidų apskaitos sritis.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų	Atliekant Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.

efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	
Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalieji testai ir (ar) analitinės procedūros	✓ Turto srityje atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą bei dalyje jų atlikome faktinį turto buvimo patikrinimą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); ✓ Įsipareigojimų srityje atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); ✓ Pajamų srityje įvertinome gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); ✓ Sąnaudų srityje atrankos būdu įvertinome sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; registravimą tinkamose sąnaudų sąskaitose; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Įvertinome: ✓ taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą; ✓ konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą;

	✓ bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas	Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje, ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su Savivaldybės metininėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos Savivaldybės veiklos ataskaitoje.
2023 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas	
Savivaldybės biudžeto planavimo ir vykdymo srityje	Atlikome: ✓ strateginių veiklos planų, programų ir biudžeto asignavimų atitikimo teisės aktų reikalavimams ir tarpusavyje vertinimą; ✓ panaudotų asignavimų ir pasiektų rezultatų susietumo vertinimą; ✓ vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; ✓ ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus.
Skolinimosi limitų ir skolinimosi procedūrų laikymasis	Savivaldybėje įvertinome: ✓ ar Savivaldybė laikėsi nustatytų skolos, grynojo skolinimosi ir garantijų limitų; ✓ ar Savivaldybė laikėsi nustatytų reikalavimų dėl įsiskolinimų (mokėtinų sumų) dydžių; ✓ ar 2023 metais Savivaldybė teisėtai prisiėmė skolinius įsipareigojimus, kaip šiuos įsipareigojimus valdė, ar ėmėsi

	veiksmų trumpalaikiams įsiskolinimams mažinti, ar duomenis apie juos teisingai atskleidė ataskaitose.
Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)	
Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sritis	✓ Asignavimų naudojimo srityje vertinti klausimai, susiję su įsipareigojimais, vertintas Savivaldybės skolos pokytis. ✓ Išlaidų srityje nagrinėtas darbo užmokesčio nustatymo, priemokų skyrimo, pareigybių skaičiaus įstaigose pagrįstumas. ✓ Turto srityje vertinta, ar Savivaldybės įstaigos užtikrina įsipareigojimų, nustatytų nuomos, panaudos sutartyse, vykdymą. Įstaigose atlikome audito procedūras, įvertinome: ✓ ar darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais; ✓ ar teisėtai ir pagrįstai skiriamos, apskaičiuojamos priemokos prie darbo užmokesčio; ✓ ar pareigybių skaičius įstaigose pagrįstas; ✓ ar Savivaldybė laikosi Įstatymo nuostatų nedidinti skolos buvusios ataskaitinių metų pradžioje; ar į Savivaldybės biudžeto pajamas įtraukiamos visos gautos pajamos.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. 2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. 3. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas. 4. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. 5. Valstybinio audito reikalavimai. 6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas. 7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas. 8. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas. 9. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas. 10. Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas. 11. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas. 12. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas. 13. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas. 14. Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

	15. Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas. 16. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymas. 17. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas. 18. Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas. 19. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas. 20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymas Nr. 1K-380 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 4-ojo standarto „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ patvirtinimo“. 21. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-18 įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ patvirtinimo“. 22. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“. 23. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-430 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ patvirtinimo“. 24. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto „Biologinis turtas“ patvirtinimo“. 25. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ patvirtinimo“. 26. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ patvirtinimo“. 27. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. 28. Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymas Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. 29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-01-29 įsakymas Nr. 1K-33 „Dėl 2017 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties, lygių ir atsakingų už konsoliduotųjų

	finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimo“. 30. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. 31. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-08 įsakymas Nr. D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizacijos ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. 32. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymas Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“. 33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“. 34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“. 35. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 19 d. sprendimas Nr. TS-74 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 36. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 2 d. sprendimas Nr. TS-9 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ . 37. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 2 d. sprendimas Nr. TS-10 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 38. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. TS-90 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“. 39. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. TS-52 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto, kaip Kupiškio rajono savivaldybės būsto fondo dalies, nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“. 40. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. TS-332 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose ir kompensacijų už netarnybinio automobilio naudojimą tarnybos reikmėms mokėjimo taisyklių patvirtinimo“.